

19. FEBRUAR 2015

Danmarks Miljøportal

Årsberetning 2014

19. FEBRUAR 2015

Udgivet af Danmarks Miljøportal

Årsberetning - Faglig og økonomisk afrapportering regnskabsåret 2014

Tryk af tekst og omslag: Danmarks Miljøportal

19. februar 2015

©

Danmarks Miljøportal
Rentemestervej 8, 1. sal, 2400 København NV
Telefon: 72 54 54 54
E-post: miljoportal@miljoportal.dk
www.miljoportal.dk

Indhold

Forord.....	5
Introduktion.....	6
<i>Opdatering af data er myndighedernes ansvar.....</i>	6
<i>Partnerskabet understøtter sekretariatets arbejde.....</i>	6
<i>De strategiske indsatsområder.....</i>	7
Datagrundlag.....	8
<i>Opdatering af ajourføringsstatistikker.....</i>	8
<i>Roadshow i undervisning i Miljøportalens systemer.....</i>	8
System- og driftsmiljø.....	9
<i>Fremtidssikring af databaserne i skyen.....</i>	9
<i>Flere kommuner på Miljøportalens single sign-on.....</i>	9
<i>Release Management sikrer stabil drift.....</i>	9
<i>Selvbetjening og fjernsupport giver færre henvendelser.....</i>	10
Nye data og fagområder.....	11
<i>25 nye temaer på Danmarks Arealinformation.....</i>	11
<i>Flere lufttemaer på Danmarks Arealinformation.....</i>	12
<i>Eksterne VVM-rådata kan indrapporteres i Naturdatabasen.....</i>	12
Digital effektivisering af arbejdsgange.....	14
<i>Velbesøgt brugerseminar.....</i>	14
<i>Fagdatavinduer på Danmarks Arealinformation.....</i>	14
<i>NaturAppl på tablet med Windows 8.....</i>	15
<i>Nyt spildevandmodul i Punktkildedatabasen.....</i>	15
<i>Stamdata om b-boringer kan nu indberettes i Jupiter.....</i>	15
<i>DKjord er Danmarks autoritative jordforureningsregister.....</i>	16
<i>Screeningsværktøj til jordforureninger.....</i>	17
Information af offentligheden.....	17
<i>Danmarks Miljøportal på InnovationsCamp.....</i>	17
<i>Undervisningstilbud til uddannelsesinstitutioner.....</i>	17
<i>Dialog med brugerne på messer og konferencer.....</i>	18
<i>Relancering af Miljøportalens "udvikler-site".....</i>	18
<i>Danmarks Miljøportal på Kulturnatten i København.....</i>	19
Økonomiske resultater.....	20
<i>Bidrag og mellemværende.....</i>	20
<i>Årets omkostninger.....</i>	21
KL (kommunerne) og de danske regioner - mellemværende.....	22
<i>Kort om finansieringsprincipper.....</i>	22
<i>Anlægsaktiver pr. 31.12.2014.....</i>	22
Påtegning.....	23

Denne årsberetning er en opgørelse over Danmarks Miljøportals økonomiske og faglige resultater i 2014. Beretningen om de faglige resultater tager udgangspunkt i de indsatser, som er defineret i Danmarks Miljøportals Strategi 2013-2017. Desuden redegør beretningen for, hvordan de tre partners indbetalte midler relaterer sig til den finansieringsmodel for Danmarks Miljøportal, som er fastsat i samarbejdsaftalen.

Årsberetningen er udgangspunktet for en godkendelse i Danmarks Miljøportals bestyrelse af sekretariatets økonomiske dispositioner i regnskabsåret 2014.

Forord

Nye og spændende opgaver i vente

I 2014 har Danmarks Miljøportal fået overdraget implementeringen af to store projekter i den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi fra Naturstyrelsen: "Let adgang til Miljødata" og "Kvalitet og deklaration af miljødata". Disse projekter understreger, at Danmarks Miljøportal er det centrale omdrejningspunkt for myndighedernes opbevaring og deling af miljødata. Desuden er DKjord blevet Danmarks autoritative jordforureningsregister, hvor alle myndighedernes jordforureningsdata skal samles fremover.

Som et led i projektet "Let adgang til Miljødata" blev Danmarks Arealinformation valgt som den centrale platform, der samler og præsenterer offentlige miljødata. Miljøportalen har derfor i 2014 arbejdet på at få flere temaer på Arealinformation, så borgerne og private virksomheder også kan få gavn af Miljøportalens data.

Miljøportalen har i de seneste år gjort sig vigtige erfaringer med drift og udvikling af store tværoffentlige it-løsninger på miljøområdet. Det gælder ikke mindst den nye punktkildedatabase PULS til myndighedernes data om regnbetingede udledninger, spildevand og akvakultur, som kommuner og Miljøministeriet har udviklet i et tæt samarbejde. PULS gik i drift i december 2014.

Miljøportalen er derfor godt rustet til at påtage sig udviklingen af en ny overfladevandsdatabase, som er en del af den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategis projekt "Kvalitet og deklaration af miljødata". Databasen bliver hovedopgaven fra 2015 og årene frem og vil derfor trække en del af Miljøportalens ressourcer.

Brugerne er i centrum hos Danmarks Miljøportal. I 2014 er der blandt andet gjort en stor indsats for at udarbejde brugervenlige og opdaterede vejledningsmaterialer. Besøg hos flere kommuner og Naturstyrelsens decentrale enheder har desuden afdækket et behov for undervisning i Miljøportalens systemer. I den forbindelse har Miljøportalen arrangeret et såkaldt "roadshow", hvor sekretariatet rejser rundt i landet for at undervise i brugen af systemerne. Over 75 kommuner har tilmeldt sig. Den første undervisningsdag er afholdt i slutningen af oktober 2014, mens de resterende er planlagt i 2015. Endelig afholdt Miljøportalen brugerseminar i oktober 2014. Seminaret samlede omkring 130 miljømedarbejdere til den årlige dialog om anvendelse af miljødata.

Bestyrelsen ser frem til de nye opgaver, som venter i 2015 og vil i den forbindelse benytte lejligheden til at sende en stor tak til alle, der bidrager til at udbrede kendskabet til og brugen af Danmarks Miljøportals systemer.

Introduktion

Danmarks Miljøportal er et fællesoffentligt partnerskab imellem Miljøministeriet, kommunerne (KL) og Danske Regioner. Med partnerskabet er der skabt en digital infrastruktur, hvor data om Danmarks natur og miljø opdateres og fødes ind i fællesoffentlige databaser, og hvor både myndigheder, andre miljøprofessionelle brugere, borgere og virksomheder har adgang til pålidelige miljødata.

Danmarks Miljøportal er et vigtigt redskab for eksempelvis kommunernes planlægning, prioriteringer og afgørelser, da sagsbehandlerne hurtigt kan kombinere forskellige miljødata, der kommer fra flere myndigheder. Det letter samtidig myndighedernes arbejdsprocesser, at de har adgang til at se data på tværs af administrative enheder, sektorer og geografiske områder.

Danmarks Miljøportals fælles miljødata kan hentes direkte via websitet miljøportal.dk - enten gennem Danmarks Arealinformation eller via webservices. Webservices er små programmer, der gør det muligt for myndighederne at trække data ud af Miljøportalens databaser og samtidig ajourføre data nemt og enkelt inden for blandt andet overfladevand, natur-, grundvands- og jordforureningsområdet.

Opdatering af data er myndighedernes ansvar

Det er de involverede myndigheder i de 98 kommuner, fem regioner og tre af Miljøministeriets styrelser, som hver især har ansvaret for kvaliteten og ajourføringen af data til Miljøportalens databaser. Danmarks Miljøportal har indført brugeradministration, som betyder, at brugeren skal være autoriseret for at kunne lægge data ind. Alle dataansvarlige myndigheder skal derfor underskrive en brugeradministrationsaftale, som sikrer, at håndteringen af data lever op til reglerne på området.

Partnerskabet understøtter sekretariatets arbejde

Danmarks Miljøportal administreres af et sekretariat med 10 årsværk. Sekretariatet refererer til en bestyrelse, der er sammensat af repræsentanter fra partnerskabet, og hvor Miljøministeriet har formandskabet. Rammerne for bestyrelsens arbejde er fastlagt i en samarbejdsaftale. Heri fremgår det, at økonomimodellen er bidragsbaseret, og at bidraget til driften af Danmarks Miljøportal deles mellem KL, Miljøministeriet og Danske Regioner i forholdet 45/45/10.

Bestyrelsen har oprettet fem miljøfaglige følgegrupper, der skal understøtte arbejdet med udvikling af Miljøportalen som forum for digital forvaltning på miljøområdet. De miljøfaglige følgegrupper består af repræsentanter fra partnerskabet og formandsskabet i følgegrupperne varetages af en af parterne.

En rådgivende stabsgruppe understøtter bestyrelsens arbejde. Stabsgruppen består ligeledes af repræsentanter fra partnerskabet. Gruppen skal bl.a. sikre forankring af bestyrelsens beslutninger i Danmarks Miljøportals organisation samt i egen partnerorganisation.

Bestyrelsen

Bestyrelsen udgøres af Søren Reeberg Nielsen (formand og vicedirektør i Geodatastyrelsen), Erling Friis Poulsen (afdelingschef i KL), Hans Fredborg (vicedirektør i Region Midtjylland), Eva Kanstrup (teknisk direktør i Herning Kommune), Kristian Johnsen (vicedirektør i Region Hovedstaden) og David Fjord Nielsen (vicedirektør i Naturstyrelsen).

Mission

Danmarks Miljøportal skal:

- Udstille miljødata fra myndighederne og andre relevante parter efter behov.
- Lette miljømyndighedernes opgaveløsning gennem fælles digitale løsninger, der tager udgangspunkt i de fælles miljødata.
- Bidrage aktivt til gennemførelse af den offentlige digitaliseringsstrategi.

Vision

- Danmarks Miljøportal skal være den foretrukne adgang til pålidelige fællesoffentlige miljødata i Danmark.

De strategiske indsatsområder

Danmarks Miljøportals strategi for 2013-2017 har fem strategiske indsatsområder:

1. Datagrundlag
2. System- og driftsmiljø
3. Nye data og fagområder
4. Digital effektivisering af arbejdsgange
5. Information af offentligheden

Flere af Miljøportalens udviklingsprojekter er overgået til drift i 2014. Det betyder, at sekretariatets medarbejdere i 2015 i højere grad skal varetage opgaver, der sikrer og understøtter en effektiv og stabil drift af systemerne.

En væsentlig indsats de kommende år bliver projektet "Let adgang til Miljødata" (FODS 8.1), der i 2014 blev overdraget til Miljøportalen til videre bearbejdning og implementering. Bestyrelsen er glad for, at projektet er landet hos Miljøportalen, da det ligger i forlængelse af Miljøportalens arbejde med at understøtte den digitale forvaltning på miljøområdet. I første omgang vil Miljøportalen fokusere på at få flere datasæt og temaer på Danmarks Arealinformation. Bestyrelsen har prioriteret 1 mio. kr. i 2015 til denne indsats.

Udviklingen af en ny fælles overfladevandsdatabase (FODS 8.3) bliver Miljøportalens hidtil største udviklingsprojekt. Projektet vil i 2015 og i de efterfølgende år kræve en del ressourcer fra Miljøportalens side.

Miljøportalen vil desuden forsat have fokus på at fremme mulighederne for brugernes indberetning og ajourføring af miljødata. Det skal blandt andet ske ved at tilbyde undervisning i Miljøportalens systemer og ved at sikre en serviceorienteret og effektiv support.

I det følgende beskrives årets indsats inden for de fem indsatsområder.

Datagrundlag

Det overordnede mål med dette indsatsområde er at styrke datagrundlaget. Data fra Miljøportalen er et centralt grundlag for myndighedernes forvaltning af miljøet og information om miljøet til offentligheden. Miljøportalen arbejder derfor på at fremme indberetning og ajourføring af miljødata samt sikre validitet og entydig deklarering af data.

Indsatsen i 2014 har været fokuseret på at opdatere ajourføringsstatistikkerne samt at tilbyde kommunerne undervisning i Miljøportalens systemer.

Opdatering af ajourføringsstatistikker

Miljøportalen trækker flere gange om året ajourføringsstatistikker på de enkelte fagområder. Statistikkerne giver et billede af aktiviteten af ajourføringsgraden og sendes til myndighederne, så de kan holde sig orienteret. En evaluering af statistikkerne i 2013 viste, at der var behov for at opdatere ajourføringsstatistikkerne.

De miljøfaglige følgegrupper har i 2014 foreslået en række tilpasninger af ajourføringsstatistikkerne og flere af disse er allerede gennemført:

- På overfladevand bliver kommunernes inddateringer i STOQ Sø og STOQ vandløb nu medtaget i statistikken. Naturstyrelsen fremgår som én enhed fremfor flere enheder. På PULS (punktkildedatabasen) er Miljøportalen ved at specificere hvilken statistik, der skal udtrækkes på inddatering af analysedata fra laboratorierne.
- Det er i dag muligt at udtrække brugsstatistik på Danmark Arealinformation, og Miljøportalen undersøger nu, om der også kan trækkes statistik på brugen af de enkelte temaer.
- Fra slutningen af 2013 blev det muligt at udtrække statistikker fra DKjord. Statistikken på Grundvand bliver automatiseret i 2015, så alle statistikker fremover kan trækkes løbende og automatisk.
- Miljøportalen er ved at undersøge om statistikken på §3-genbesigtigelser og tilnærmet besøgsfrekvens for beskyttet natur i kommunerne vil kunne udtrækkes fra Naturdatabasen og hvad det vil koste.

Roadshow i undervisning i Miljøportalens systemer

Flere kommunale brugere har efterspurgt undervisning i Miljøportalens systemer fx i brugen af NaturAppl, Danmarks Arealinformation og PULS. Miljøportalen har derfor igangsat et roadshow, hvor sekretariatet rejser rundt i landet for at undervise i Miljøportalens systemer.

Undervisningen varer en dag og programmet tilrettelægges i dialog med kommunen, så det målrettes til den enkelte kommunes behov. Undervisningen er gratis, mens kommunerne selv sørger for lokaler og forplejning. Over 75 kommuner har tilmeldt sig. Første undervisningsdag blev afholdt i Hjørring i slutningen af oktober 2014, mens de resterende undervisningsdage er planlagt i 2015.

"Det var rigtigt godt, at vi sammen med Miljøportalen kunne planlægge undervisningen efter vores behov. Vi havde især brug for en introduktion til systemerne PULS og NaturAppl. Dagen gav os et solidt kendskab til hvad disse systemer kan og hvad deres begrænsninger er", siger Miljøsagsbehandler Thomas Maigaard fra Billund kommune.

System- og driftsmiljø

Det overordnede mål med dette indsatsområde er at sikre et stabilt og omkostningseffektivt system- og driftsmiljø. Danmarks Miljøportal vil sikre dette gennem fælles arkitekturprincipper og standarder, samarbejde og koordinerede krav til it-arkitekturen, løbende test af systemer, en effektiv supportfunktion samt løbende konkurrenceudsættelser af driften.

Indsatsen i 2014 har fokuseret på at overflytte Miljøportalens systemer til en Cloud løsning, at få flere kommuner på Miljøportalens single sign-on løsning, at implementere Release Management samt på at forbedre brugernes muligheder for "selvbetjening" på hjemmesiden.

Fremtidssikring af databaserne i skyen

Danmarks Miljøportal har i 2014 overflyttet alle systemer og data til en Cloud løsning. Cloud løsningen gør det muligt løbende at skalere driftsmiljøerne op og ned afhængig af behov for plads til data og systemer. Det betyder fx at databaserne hurtigt kan udvides med flere data, og at adgangen til databaserne nemt kan udvides, efterhånden som flere ønsker at tilgå natur og miljødata fra Miljøportalen. Det giver desuden mulighed for agile udviklingsforløb, fordi der hurtigt kan opstilles nye miljøer, og miljøerne hurtigt kan lukkes igen, så omkostningerne holdes nede.

Flere kommuner på Miljøportalens single sign-on

I 2014 er 32 kommuner kommet på Miljøportalens single sign-on løsning. Single sign-on letter brugernes arbejdsgang, fordi de kun skal bruge ét log in - og dermed huske ét password - for at få adgang til over 40 systemer på miljøområdet fx grundvandssystemet Jupiter, Arealdata editeringsservice, Husdyrgodkendelse og natur- og miljøklagenævnets klageportal.

Single sign-on er en del af Miljøportalens brugerstyring, som enkelt og sikkert håndterer brugernes adgange og rettigheder. Det er en billig løsning, der ikke kræver ny teknologi eller grundlæggende ændringer i organisationens systemer at installere. Når den enkelte organisation selv administrerer adgange og rettigheder, letter det også Miljøportalens administration af brugerne og giver færre henvendelser omkring log-in.

Release Management sikrer stabil drift

Danmarks Miljøportal varetager driften af en del af kommunernes, regionernes og Miljøministeriets fællesoffentlige databaser. Der er omkring 200-250 serverinstanser, hvilket svarer til, hvad en mellemstor kommune drifter. It-infrastrukturen er kompleks, fordi systemerne ofte interagerer med hinanden, fx trækker Danmarks Arealinformation data fra PULS og Naturdatabasen.

It-systemerne skal løbende opdateres, så de er tilpasset brugernes behov og understøtter miljøforvaltningens arbejdsopgaver. Systemopdateringerne sker efter en styret Release Management proces, som er planlagt i god tid, så Miljøportalen kan opretholde en sikker og stabil drift, og opdateringerne giver færrest mulige gener for brugerne. Det kan dog ikke undgås, at systemerne er lukkede i kortere perioder. Derfor offentliggør Miljøportalen en liste over planlagte systemopdateringer, så brugerne bedre kan tilrettelægge deres arbejde.

"Der skal løbende foretages ændringer i systemerne, så de hele tiden er tilpasset brugernes arbejdsopgaver. Selvom det er små justeringer er det ikke bare lige at gøre. Systemerne er koblet til hinanden, og vi må derfor planlægge systemopdateringerne, så brugerne bliver belastet mindst muligt, og vi kan sikre en stabil drift", siger it-ansvarlig for Miljøportalen Jens Jakob Bork.

Selvbetjening og fjernsupport giver færre henvendelser

Sekretariatet har også i 2014 arbejdet på at forbedre selvbetjeningsmulighederne på hjemmesiden for at optimere henvendelserne til brugersupporten. Supporten har blandt andet gjort en stor indsats for at opdatere de digitale vejledninger og udarbejde små 2 minutters film, som er publiceret på YouTube og på hjemmesiden.

Supporten har desuden haft succes med fjernsupport, som betyder, at supporten overtager brugernes skærm og guider brugeren gennem løsningen.

Nye data og fagområder

Det overordnede mål med dette indsatsområde er at honorere aktuelle behov for nye data og være på forkant med fremtidens databehov, herunder prioriterede miljødata i regi af den fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi. Det gælder både udstilling af nye datatyper i de systemer, som Danmarks Miljøportal har ansvaret for og integration af nye data fra andre myndighedsområder og fra eksterne datakilder. Desuden omfatter det data på nye fagområder, der ikke er på Miljøportalen i dag, bl.a. fordi DMP løfter parternes almene forpligtelser til at give offentligheden fri adgang til miljødata.

Indsatsen i 2014 har fokuseret på at udstille flere miljødata på Danmarks Arealinformation samt at optage og udstille eksterne naturdata i eksisterende fagsystemer fra kilder udenfor partnerskabet.

25 nye temaer på Danmarks Arealinformation

Danmarks Arealinformation er en digital platform, der viser et bredt udvalg af fællesoffentlige stedbestede miljødata på kort og luftfotos. Arealinformation fungerer som visningskomponent for en række af Miljøportalens andre systemer. Både myndigheder, borgere og virksomheder kan finde og downloade data via temaerne på Arealinformation.

Miljøportalen udstiller løbende nye data på Arealinformation. Det sker på en så kosteffektiv måde som muligt og så det samtidig sikres, at de mest relevante temaer prioriteres. I 2014 har Miljøportalen fået 25 nye temaer fordelt på 7 temagrupper på Arealinformation:

- **Renseanlæg (temagruppe Spildevand):** De to nye temaer Renseanlæg, udledningspunkt og Renseanlæg, målested, viser beliggenhed af renseanlæg og enkelte stamdata om renseanlæg. Dataene hentes fra PULS (punktkildedatabasen).
- **Akvakultur (temagruppe Spildevand):** De to nye temaer Akvakulturanlæg, målested og Akvakulturanlæg, udledningspunkt viser beliggenhed af dambrug og enkelte stamdata om dambrug. Dataene hentes fra PULS (punktkildedatabasen).
- **Hydrometridata (temagruppe Overfladevand):** Temagruppen Overfladevand er udvidet, så hydrometridata bliver vist i to nye temaer Døgnvandstand og Døgnvandføring. Disse indeholder oplysninger om døgnvandstand og døgnmiddelvandføring indsamlet fra 2007 og frem. Dataene stammer fra Naturstyrelsen, kommuner og forsyninger.
- **Habitatnatur (temagruppe Naturdata):** Temagruppen Naturdata er udvidet med temaet habitatnatur. Dette tema viser data om naturtyper og naturtilstanden indenfor Devano-kortlægningens områder.
- **Indvindingsoplande (temagruppe Drikkevand og Grundvand):** Indvindingsoplande er et nyt tema under Grundvand, der indeholder arealer over indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser. Dataene stammer fra Naturstyrelsen.
- **Igangværende påbud vedr. jordforurening (temagruppe Jordforurening):** Et nyt tema under Jord er kommunernes registrering af, hvor der er meddelt påbud efter jordforureningsloven, fx oplysninger om undersøgelser, oprensninger eller andre afværgetiltag. Oplysningerne vil fremover indgå i Ejendomsdatarapporten.
- **Naturregistreringer (temagruppe Naturdata):** Temagruppen Natur er udvidet med to nye temaer, der indeholder data fra Naturdatabasen, fx kortlægning af

naturtyper og biodiversiteten. Data er indsamlet og registeret i forbindelse med fx VVM-undersøgelser af myndigheder og virksomheder uden for partnerskabet.

- **Rotter (temagrupper Skadedyr):** Der er kommet 4 nye rottetemaer på Arealinformation. Temaerne rotteanmeldelse og anmeldelse af andre dyr kan tilgås af alle, mens temaerne sikringsordning og tilsyn er forbeholdt parten og dermed ikke kan ses af offentligheden.
- **Luft (temagrupper Luft):** Der er kommet 8 nye lufttemaer med modelberegninger. Temaerne indeholder en række måle- og modelresultater indsamlet af DCE - Nationalt center for Miljø og Energi, Aarhus universitet i forbindelse med den nationale overvågning af luftkvalitet under det Nationale overvågningsprogram for vandmiljø og natur.
- **HNV (temagrupper Naturdata):** Temaet HNV - Områder med Høj Naturværdi præsenterer en High Nature Value (HNV) indikator for Danmark, der udpeger de landbrugsarealer, der indeholder de største biodiversitetsværdier. HNV indikatoren er udviklet af DCE v. Aarhus Universitet for NaturErhvervstyrelsen

Flere lufttemaer på Danmarks Arealinformation

Siden efteråret 2013 har Danmarks Arealinformation udstillet online målinger fra luftstationer rundt om i landet. Online målingerne fortages af Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) og opdateres hver time, så de giver et aktuelt billede af luftens tilstand.

I 2014 er der kommet flere lufttemaer på Arealinformation, som nu også viser koncentrationen af kvælstofdioxid og kvælstofoxider i byer samt modelberegninger af kvælstofafsætning i naturområder og afsætninger af kvælstofoxider, kvælstoftotal, svovldioxid og ammonium/ammoniak på landsplan. I København og Ålborg viser modelberegningerne koncentrationen af udvalgte stoffer ved udvalgte gadestrækninger og giver dermed borgerne en indikation på luftkvaliteten helt ned på gadeniveau.

"Jeg er rigtig glad for, at vi har givet borgerne flere muligheder for adgang til selv at tjekke luftkvaliteten i de områder, hvor DCE har opstillet målestationer. Det skaber åbenhed og muliggør dialog om, hvordan vi i fremtiden sikrer en god luftkvalitet", siger styregruppemedlem Lars Svendsen, DCE, Aarhus Universitet.

Eksterne VVM-rådata kan indrapporteres i Naturdatabasen

Hvert år produceres og indhentes store mængder data i forbindelse med udarbejdelse af VVM-redegørelser (Vurdering af Virkninger på Miljøet) på store byggeprojekter fx i forbindelse med metroudvidelsen eller den forestående Femern-forbindelse. Det er bygherren, der har ansvaret for redegørelserne, men de udarbejdes ofte af rådgivende ingeniørvirksomheder.

Kommunerne kan lægge VVM-rådata om Natur i Naturdatabasen under fx besigtigelser og artsregistreringer, så data bliver tilgængelige via Danmarks Arealinformation. I 2014 har Miljøportalen også gjort det muligt for organisationer udenfor partnerskabet at indlæse VVM-rådata i Naturdatabasen, så VVM-rådata kan samles ét sted. Derved kan myndigheder og virksomheder nu genbruge hinandens VVM-rådata i nye VVM-redegørelser eller andre typer af sagsbehandlinger.

Data kan indrapporteres til Naturdatabasen via webservices i eget fagsystem eller Miljøportalens applikation NaturAppl. Virksomheden Rambøll er i gang med at etablere adgang til Naturdatabasen for at få lagt VVM-rådata ind, bl.a. data som de har indsamlet på vegne af Vejdirektoratet i forbindelse med udbygningen af rute 26 mellem Viborg og Aarhus.

19. FEBRUAR 2015

"Vi kan spare mange ressourcer, hvis vi kan få adgang til tidligere indsamlede VVM-rådata på Danmarks Arealinformation. Det kan fx være at data kan genbruges til kortlægning på andre VVM'er, men det kan også hjælpe os til at være mere præcise i, hvad vi skal undersøge og være særlige opmærksomme på i et område fx i forhold til forekomster af beskyttede arter. Vi vil meget gerne bidrage til at dele og samle naturdata på tværs af myndigheder og organisationer, så vi alle får et bedre datagrundlag til vores arbejde. Vi har derfor udviklet vores feltregistrerings-database til at kunne uploade til Naturdatabasen", siger biolog Kristine Kjørup Rasmussen fra Rambøll.

Digital effektivisering af arbejds gange

Det overordnede mål med dette indsatsområde er at sikre en serviceorienteret arkitektur på alle data, som muliggør integration mellem myndighedernes systemer og Danmarks Miljøportal. Det sker via webservices, som Miljøportalen stiller til rådighed. Desuden er der adgang til miljødata via Danmarks Arealinformation.

Indsatsen i 2014 har fokuseret på at udvikle fagdatavinduer på Danmarks Arealinformation, der skal gøre det lettere at søge data på de enkelte fagområder, samt at færdiggøre udviklingen af en række databaser og webservices, der understøtter myndighedernes ajourføring af data.

Velbesøgt brugerseminar

Danmarks Miljøportals brugerseminar i oktober 2014 i Aalborg satte fokus på anvendelsen af Miljøportalens mange miljødata i forskning, udvikling af apps og søgemaskiner. Samtidig blev deltagerne introduceret til Big Data i en miljømæssig kontekst.

134 deltagere havde valgt at bruge en dag på faglig opdatering og hyggeligt samvær med fagkolleger. For sekretariatet er brugerseminaret en god mulighed for at møde brugerne og få en dialog om mulige forbedringer af Miljøportalens systemer samt behovet for support og undervisning.

Mange deltagere har efterfølgende sagt, at det var nogle meget inspirerende og vedkommende oplæg, og evalueringen viste, at 73 pct. af deltagerne var enten tilfredse eller meget tilfredse med brugerseminaret.

"Det var masser af gode og spændende indlæg. Det er ikke nødvendigvis noget man kan trække med hjem og sige "så gør vi bare sådan," men det har bestemt åbnet øjnene for hvad man egentlig kan", siger Dorte Andreasen fra ALS Danmark.

"Jeg har fået større indsigt i, hvad man kan og hvordan man får kvælstofbelastning frem på Arealinformation. Jeg bruger Arealinformation i forbindelse med uddannelse af landmænd, så de får en forståelse for miljøgodkendelserne fra kommunerne. Jeg viser dem bl.a. byggelinjer, § 3-natur, skråninger til vandløb og hvad der ellers er interessant i forhold til miljøforhold i nærheden af landbrugsejendomme", fortæller Bent Laier, Nordjyllands Landbrugsskole.

Fagdatavinduer på Danmarks Arealinformation

De miljøfaglige følgegrupper udviklede i 2013 et koncept for fagdatavinduer på Danmarks Arealinformation, der skal gøre det lettere for borgerne at få præsenteret og søge data på fagområderne Natur, Overfladevand, Grundvand og Jord, fordi det bliver muligt at koble geometrierne i Arealinformation med de fagspecifikke data.

I 2014 er Natur og Grundvand kommet på Arealinformation i en 1. udgave der videreudvikles. Via fagdatavinduet på Grundvand kan man se fagdata for borer og vandforsynings-anlæg for eksempel data for vandets håndhed og indholdet af nitrat og pesticider. Fagdatavinduet på Natur præsenterer fagdata for blandt andet artsovervågninger, besigtigelser og kortlægninger af levesteder. Fra Natur kan man desuden eksportere data til en CSV-fil som kan åbnes i et regneark. Fagdatavinduerne blev præsenteret på brugerseminaret.

NaturAppl på tablet med Windows 8

Den nye version af Naturapplikationen til at registrere data i Naturdatabasen beholder navnet NaturAppl. Det blev resultatet af en navne-konkurrence som Miljøportalen udskrev i 2014.

NaturAppl er i 2014 også blevet opdateret, så den er lettere at bruge på tablet med Windows 8. Opdateringen har medført nemmere navigation og komprimeret brugerflade.

En anden væsentlig forbedring af NaturAppl i 2014 er flytningen af datalager til Appdata, der kan gøre det nemme at arbejde med NaturAppl på citrix-miljøer eller miljøer med begrænset adgang.

Nyt spildevandmodul i Punktkildedatabasen

Punktkildedatabasen PULS (PunktkildeUdLedningsSystem) samler punktkildedata, så det er nemmere at få adgang til aktuelle og historiske data. PULS indeholder i dag data om regnbetingede udledninger, spildevand og renseanlæg og akvakulturanlæg (dambrug). PULS erstatter dermed databaserne WinRis (regnbetingede udledninger), WinSPV (renseanlæg) og MagicDambrug (akvakulturanlæg).

Visning af georefererede data fra PULS sker via Arealinformation. Det forbedrer myndighedernes mulighed for at overvåge miljøet og samtidig bliver myndighedsbehandlingen mere effektiv for både laboratorier, kommuner, forsyningsselskaber, Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen og virksomheder.

I 2013 blev PULS udvidet med spildevandsmodul et renseanlæg og industrier, og i april 2014 er data fra renseanlæg med tilhørende målesteder og udledningstilladelser overført fra WinSPV. Indrapportering af data sker fremover direkte fra laboratorierne til PULS og valideringen af data sker hos forsyningens driftsleder eller hos den kommunale sagsbehandler i forbindelse med tilsynskontrol af private renseanlæg. Herefter kan Naturstyrelsen ved tilsyn og kontrolberegninger af forsyninger nemt udtrække de nødvendige data.

I efteråret 2014 er PULS udvidet til at omfatte data om akvakulturanlæg (dambrug) og alle dambrugsdata er overført til PULS. Fremover skal alle indberetning ske til PULS og det gamle system MagicDambrug er udfaset.

Miljøportalen stiller en basisbrugergrænseflade til rådighed, hvor brugerne manuelt kan indberette data og udføre enkle beregninger, hvis de ikke har investeret i en egentlig slutbrugerløsning lokalt. Foreløbig har to leverandører udviklet slutbrugerløsninger til PULS (Orbicon og EnviDAN).

Stamdata om b-boringer kan nu indberettes i Jupiter

I 2014 blev det muligt at tilføje vand-, jord- og luftprøver som poreluft, udeluft og indeklime til henholdsvis boringer, anlæg og prøvesteder. B-boringer omfatter boringer, der ikke kræver boretilladelse, men hvor der er anmeldeligt.

Jupiter vil i løbet af 2015 kunne opsamle prøvedata fra B-boringer og prøvesteder og stille disse data til rådighed for brugerne på en ensartet og standardiseret måde via webservices og i Arealinformation, så myndighederne kan benytte data til projekter og undersøgelser.

Desuden har Danmarks Miljøportal i 2014 udviklet nye webservices til godkendelse af indberetningspligtige grundvands- og drikkevandsprøver, så myndighederne fremover vil kunne godkende prøverne fra laboratorierne direkte i deres fagsystem.

Automatiseret kvalitetssikring af Rottedatabasen

Den fælles offentlige rottedatabase vil forbedre mulighederne for at målrette og effektivisere indsatsen mod rotter i Danmark. Databasen idriftsættes januar 2015 og er blevet testet i efteråret 2014.

For at højne kvaliteten af rottedatabasen og smidiggøre testforløbet har Miljøportalen i samarbejde med leverandøren understøttet testforløbet med en automatiseret kvalitetssikring. Det betyder, at der er foretaget automatisk kvalitetssikring, hver gang en udvikler har ændret koden, så udvikleren med det samme har fået besked, hvis ændringen har givet problemer. Det har skabt et effektivt testforløb, fordi udvikleren ikke har skullet afvente en testperson for at få en tilbagemelding. Desuden har applikationen allerede bestået en del basale tests, før brugerne manuelt har skulle at teste applikationen, og derved er brugernes tid også brugt mere effektivt. Nyt er også, at projektgruppens testsite blev offentliggjort, så alle kunne følge med i testforløbet.

Data til rottedatabasen skal leveres fra kommunernes fagsystemer, som anvendes i den daglige rottebekæmpelse. Miljøportalen har afholdt en række informationsmøder for it-leverandørerne af disse fagsystemer, og for eksempel Geokon, Grontmij og Soft Design er i gang med at sikre koblingen til rottedatabasen, så fagsystemerne kan være klar til at understøtte den digitale indberetning fra januar 2015.

"I dag kan vi faktisk ikke sige noget om, hvad det aktuelle billede er af rotteforekomster i Danmark. Oversigterne over rotteforekomster bygger på de årlige beretninger, som kommunerne indsender til Naturstyrelsen. Med en fælles digital rottedatabase, vil det være muligt at få det billede løbende" siger Niels Hesthaven Sørensen, rottekonulent i Naturstyrelsen.

DKjord er Danmarks autoritative jordforureningsregister

Danmarks Miljøportalens jordforureningsregister DKjord blev den 1. januar 2014 Danmarks autoritative jordforureningsregister, hvor både myndigheder og borgere kan få landsdækkende og opdaterede jordforureningsdata.

Regionernes indberetning af jordforureningsdata, der tidligere blev overført fra DKjord til Geodatastyrelsen (GST), opbevares og udstilles nu kun i DKjord.

Regionerne er automatisk koblet til DKjord via deres egne fagsystemer: JAR og GeoEnviron. DKjord overfører nu jordforureningsdata direkte til ESR (EjendomsStamRegistret). Denne opgave blev tidligere varetaget af GST. Myndigheder og virksomheder som benytter ESR, herunder SKAT, har ikke oplevet nogle ændringer i deres tilgang til jordforureningsdata.

Private virksomheder, som har været vant til at hente jordforureningsdata fra fx Tingbogen, Geodatastyrelsens services eller OIS, henter nu data via Miljøportalens webservices på DKjord eller via Danmarks Arealinformation, som udstiller udvalgte jordforureningsdata. På Arealinformation kan der også hentes en jordforureningsattest for en matrikel. Jordforureningsattesten indeholder bl.a. oplysninger om en evt. kortlægning af matriklen samt evt. fund af forureningskomponenter.

Private virksomheder, som har været vant til at hente jordforureningsdata fra fx Tingbogen, Geodatastyrelsens services eller OIS, skal fremover hente data via Miljøportalens webservices på DKjord eller via Danmarks Arealinformation, som udstiller udvalgte jordforureningsdata. På Arealinformation kan der også hentes en jordforureningsattest for en matrikel.

Screeningsværktøj til jordforureninger

I 2014 færdiggjorde Danmarks Miljøportal i samarbejde med Miljøstyrelsen et screeningsværktøj til jordforurening. Screeningsværktøjet anvendes til at vurdere en potentiel forureningsrisiko fra kortlagte lokaliteter i forhold til nærliggende overfladevand. Screeningsværktøjet vil sikre sammenhæng, ensartethed og fremdrift i identifikationen af de overfladevandstruende jordforureninger.

Information af offentligheden

Det overordnede mål med dette indsatsområde er at bidrage til at formidle miljødata til offentligheden og understøtte myndighederne i deres arbejde med formidling om miljøtilstanden i Danmark. Danmarks Miljøportal arbejder på at forbedre offentlighedens adgang til at se og anvende Miljøportalens data. Dels via Danmarks Arealinformation, dels ved at gøre det attraktivt for private leverandører at udvikle applikationer på Miljøportalens webservices.

Indsatsen i 2014 har fokuseret på at etablere samarbejde med uddannelsesinstitutioner om at benytte Miljøportalens data i undervisningen samt at motivere it-leverandører til at udvikle løsninger på Miljøportalens webservices. Udviklingen af fagdatavinduer på Danmarks Arealinformation, der skal gøre det lettere at søge data på de enkelte fagområder, bidrager også til at give offentligheden lettere adgang til miljødata (læs om fagdatavinduer under "Digitale arbejds gange").

Danmarks Miljøportal på InnovationsCamp

Der bliver større og større efterspørgsel på de fælles offentlige miljødata efterhånden som flere offentlige organisationer sætter fokus på digitalisering. I 2014 deltog Danmarks Miljøportal blandt andet på virk.dk's InnovationsCamp, hvor private virksomheder sammen med it-iværksættere, leverandører og studerende over to dage idéudviklede på behovsdrivne løsninger.

Miljøportalen præsenterede de mange miljødata, som Miljøportalen stiller til rådighed til udvikling af forskellige løsninger. Miljøportalen var den eneste dataejer, som kunne byde ind med data fra både regioner og kommuner, hvilket vakte stor interesse, da de andre dataejere udelukkende kunne tilbyde statslige data. Der var især stor interesse for jordforureningsdata og rådigheds-indskrænkningstemaerne på Danmarks Arealinformation.

Undervisningstilbud til uddannelsesinstitutioner

I august 2014 underviste Danmarks Miljøportal et hold studerende fra Skovskolen i Nødebo (Københavns Universitet) i brug af NaturAppl. De studerende skulle indregistrere Naturdata i forbindelse med en besigtigelse, som de havde fortaget for Furesø Kommune. Data var indsamlet og registreret på feltskemaer, fordi de ikke vidste, at NaturAppl kunne tages med i felten. De studerende fik præsenteret NaturAppl og mange andre funktionaliteter, fx Danmarks Arealinformations editingsite, og fik hurtigt lagt de indsamlede data i Naturdatabasen. Furesø Kommune havde givet de studerende en brugeradgang, så kommunen efterfølgende kunne kvalitetssikre data.

"Det var en fornøjelse at se, hvordan de studerende tog NaturAppl til sig og nemt fik registreret naturdata. NaturAppl er meget intuitiv. Næste gang tager vi NaturAppl med i felten, så vi kan indrapportere data med det samme og slippe for først at notere på papir", siger underviser og biolog fra Skovskolen Jane Kongstad Nielsen.

I 2014 er Danmarks Arealinformation blevet optaget på Danmarks Læringsportal EMU, som driftes af Undervisningsministeriet. På EMU kan lærere i grundskolen og på ungdomsuddannelserne finde forslag til, hvordan it kan være med til at understøtte de faglige mål. Om Arealinformation står der blandt andet, at det interaktive kort kan bruges af eleverne til undersøgelse af lokalområdet.

Dialog med brugerne på messer og konferencer

Danmarks Miljøportal har igen i 2014 deltaget på en lang række messer og konferencer med oplæg og stande. Fordelen ved at deltage i denne type arrangementer er, at Miljøportalen får et godt indblik i brugernes behov og forventninger til portalens data og systemer. Her er en håndfuld eksempler på årets deltagelse i eksterne aktiviteter:

- Danmarks Miljøportal havde en stand på landsinspektørernes faglige møde i januar, da landsinspektørerne er blandt de centrale brugere af Danmarks Arealinformation og Miljøportalens webservices.
- I marts deltog Miljøportalen på konferencen Offentlige digitalisering 14, som blev afholdt af dansk it i Århus. Miljøportalen fortalte om erfaringerne med brugerstyring og Cloud, og bidrog desuden på konferencens codelab, hvor der blev udviklet en prototype på en jordforureningsApp.
- I maj deltog Miljøportalen på Politisk Forum, som afholdes af KL for embedsmænd og politikere inden for miljøområdet. Miljøportalen viste Danmarks Arealinformation og NaturAppl og arrangerede en "artsjagt", hvor deltagerne skulle finde arter, som sekretariatet havde opstillet rundt omkring på messen, og indberette dem i NaturAppl. Artsjagten blev gentaget senere måneden på Natur og Miljø, som blev afholdt af KTC og EnviNa for natur- og miljømedarbejdere i kommunerne.
- Danmarks Miljøportal deltog også på Kortforsyningens Maj-konference og Jysk/Fynsk GIS-konference, hvor Miljøportalen fik mulighed for at dele tips og tricks med brugerne af Danmarks Arealinformation.
- I juni holdt Miljøportalen oplæg på Inspire-konferencen om Miljøportalens udstilling af services, som overholder Inspire-specifikationen, og om anvendelse af geodatainfo til udstilling af metadata på Arealinformation.
- I september deltog Miljøportalen på Hackerton på Statens Museum for Kunst med et kort oplæg om mulighederne for at få adgang til miljødata, som kan anvendes i forbindelse med app-udvikling.

Relancering af Miljøportalens "udvikler-site"

Danmarks Miljøportal har i 2014 gennemført en række initiativer for at motivere it-leverandører til at udvikle løsninger på Miljøportalens webservices, så brugerne kan få adgang til databaserne via deres egne slutbrugerløsninger. Miljøportalen har løbende holdt møder med it-leverandører og orienteret dem om status på udviklingsprojekterne.

I oktober relancerede Miljøportalen desuden et særligt website, som giver it-udviklere nem adgang til webservices og servicebeskrivelser samt vejledning i, hvordan de kan udvikle løsninger, som trækker på Miljøportalens webservices.

På Miljøportalens hjemmeside er der en oversigt over de slutbrugerløsninger på markedet, som Miljøportalen kender til og som trækker på Miljøportalens webservices. Det giver brugerne et overblik over, hvilke systemer, som de kan bruge, og giver samtidig leverandørerne mulighed for at reklamere for deres systemer.

It-leverandører har i 2014 udviklet nye slutbrugerløsninger til Rottedatabasen, B-boringsdatabasen og Punktkildedatabasen PULS.

Danmarks Miljøportal på Kulturnatten i København

Sammen med Miljøministeriet satte Miljøportalen fokus på naturen og miljøet for borgerne i Københavns kulturnat, som blev afholdt i oktober 2014. Miljøportalen viste interesserede borgere, hvordan de får viden om naturen og miljøet i deres nærområdet ved at bruge Danmarks Arealinformation. Borgerne var især interesserede i at se udviklingen i deres nærområder samt jordforurening og fredninger.

Miljøportalen viste et par små film, der illustrerede den historiske udvikling i København, og hvordan kystlinjer havde ændret sig siden 1800 med hjælp fra ortofoto på Danmarks Arealinformation.

Børnene kunne deltage i en konkurrence, hvor de skulle tegne det dyr eller den plante, som de gerne vil kunne finde på Arealinformation. Der kom mange sjove tegninger fx flodheste og løver.

Økonomiske resultater

Årets akkumulerede resultat til videreførelse og anvendelse i 2015 eller senere udgør 0,6 mio. kr. Sekretariatet består af 11 personer, og der er realiseret et lønforbrug på 6,4 mio. kr. og en lønomkostningsandel på 15 %.

I det følgende beskrives en række nøgletal for årets økonomiske resultater. Tallene stammer fra Danmarks Miljøportals årsrapport 2014.

Bidrag og mellemværende

I henhold til samarbejdsaftale mellem Miljøministeriet, KL, Danske Regioner og Den Digitale Taskforce (er udtrådt som partner) om fællesoffentligt partnerskab om Danmarks Miljøportal og digital forvaltning på miljøområdet er der fastsat en række bestemmelser vedrørende finansieringen af partnerskabets aktiviteter. Bestyrelsen har i 2009 godkendt en ny model for finansiering, hvor det er bidragene og ikke omkostningerne der fordeles. Dette er beskrevet i en allonge til samarbejdsaftalen.

Hovedreglen er fortsat, at fordelingen skal være følgende, med mindre anden fordelingsnøgle specifikt er aftalt:

- Miljøministeriet, 45 %
- KL, 45 %
- Danske regioner, 10 %

Nedenstående oversigt viser, hvorledes Miljøministeriets bidrag er opgjort i 2014.

	2014 mkr.
Finanslovsbevilling	19,2
Statens årsværksomkostninger	2,4
AMP-midler betales af staten	-5,6
Miljøministeriet, 45%	16,0

Tabel 1 Bidrag fra Miljøministeriet

På basis af beregningen af Miljøministeriets bidrag til Danmarks Miljøportal er KL's og Danske Regioners bidrag beregnet og vises i nedenstående oversigt.

	2014 Mkr.
KL, 45%	16,0
Danske Regioner, 10%	3,5

Tabel 2 KL og Danske Regioners bidrag

I nedenstående oversigt er vist KL's og Danske Regioners mellemværende (forudbetalt bidrag) pr. 31.12.2014.

Mkr.	KL	DR
Mellemværende 01.01.2014	16,0	3,0
Mellemværende 31.12.2014	16,0 ¹	2,7 ²

Tabel 3 Mellemværende (forudbetalt bidrag) med KL og Danske Regioner.

Årets omkostninger

Nedenstående oversigt viser Danmarks Miljøportals omkostninger fra 2010 til 2014

OMKOSTNINGER	BEMÆRKNING	2010 mkr.	2011 mkr.	2012 mkr.	2013 mkr.	2014 mkr.
Personaleomkostninger	Løn, pension, regulering af feriepengehensættelse mv.	5,3	5,3	5,5	6,0	6,4
Af- og nedskrivninger	Af- og nedskrivninger	8,0	8,7	7,6	7,9	10,8
Andre ordinære driftsomkostninger	Drifts- og vedligeholdelsesaftaler herunder rådgivning og projektstyring	19,8	16,6 ³	25,4	24,0	18,6
Indkøb ved statsinstitutioner	Driftsaftaler/projekter indkøbt hos statsinstitutioner	5,3	4,3	3,8	1,9	4,4
Finansielle poster - netto	Renter af lånerammeudnyttelse, rente af indestående	1,1	0,9	1,5	1,8	1,9
OMKOSTNINGER i alt		39,5	35,8	43,8	41,6	42,1

Tabel 4 Danmarks Miljøportals omkostninger fra 2010 til 2014.

Bidraget til Danmarks Miljøportal faldt med ca. 4 mio. fra 2010 til 2011. Det skyldes et fald i finanslovsbevillingen og i bidragene fra KL og Danske Regioner, og omkostningerne er derfor tilsvarende lavere i 2011, men er tilbage på niveau fra 2012. Det godkendte budget for 2015 er på 40 mio. kr.

¹ KL har anvendt 0,005 mio. kr. årsværk til FODS 83. i 2014.

² Danske Regioner har anvendt 0,3 mio. kr. til jordscrening i 2014.

³ Fordelingen mellem "Andre ordinære driftsomkostninger" og Indkøb ved statsinstitutioner" er ændret for 2011.

KL (kommunerne) og de danske regioner - mellemværende

Miljøministeriet, KL og de danske regioner (DR) finansierer Danmarks Miljøportal i forholdet 45-45-10. I 2007 og 2008 har der været anvendt en forbrugsbaseret model og for 2009 og frem har bestyrelsen vedtaget en bidragsbaseret model som omtalt ovenfor.

Kort om finansieringsprincipper

Finansieringsmodellen er konstrueret således at staten, KL og DR skal bidrage til finansiering af Danmarks Miljøportals driftsomkostninger i forholdet 45-45-10.

Af samarbejdsaftalen fremgår at "Aftaleparterne hæfter direkte og solidarisk overfor tredjemand for forpligtelser, som partnerskabet har påtaget sig."

Investeringer i nye it-projekter afskrives normalt over en 5-årig periode. De i fællesskab foretagne investeringer finansieres over afskrivningsperioden af alle tre parter. Danmarks Miljøportal er et fællesoffentligt partnerskab under Miljøministeriet, og det er således Danmarks Miljøportal der via en statslig kredit i første omgang finansierer investeringen - mens de tre parter efterfølgende finansierer de afledte afskrivninger i takt med, at Danmarks Miljøportals lån tilbagebetales. Rent formelt hæfter MIM, KL og DR således for de i fællesskab foretagne investeringer i forholdet 45-45-10.

Anlægsaktiver pr. 31.12.2014

Materielle og immaterielle anlægsaktiver udgør pr. 31.12.2014 i alt 41,0 mio. kr. Denne værdi skal parterne dække i forholdet 45-45-10.

19. FEBRUAR 2015

Påtegning

Det tilkendegives hermed, at omtalen i afsnittene om faglige resultater og regnskabstal er fyldestgørende.

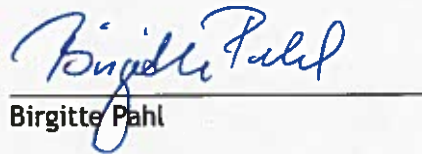
København, den 16/3 2015

Søren Reeberg Nielsen

Danmarks Miljøportal
Bestyrelsesformand

København, den 19. februar 2015

Birgitte Pahl

Danmarks Miljøportal
Sekretariatsleder

